

جوان وقانون

داستانهای واقعی از پروندههای قضایی

معاونت برنامه ریزی و توسعه قضایی
دادگستری کل استان قم

سرشناسه	: ملک محمد، فخری
عنوان و نام پدیدآور	: جوان و قانون (داستان‌های واقعی از پرونده‌های قضایی) ویژه پسران / مولفین: فخری ملک محمد، مریم نادریراد، زهرا السادات قرشی.
مشخصات نشر	: قم: وزارت دادگستری، دادگستری کل استان قم، معاونت برنامه‌ریزی و توسعه قضایی-۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۰۴-۳۲۸۶-۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: بزهکاری نوجوانان
موضوع	: پسران نوجوان - ایران - مسائل اجتماعی و اخلاقی
موضوع	: انحراف اجتماعی - ایران
شناسه افزوده	: نادریراد، مریم
شناسه افزوده	: قرشی، زهرا السادات
شناسه افزوده	: ایران، وزارت دادگستری، دادگستری کل استان قم، معاونت برنامه‌ریزی و توسعه قضایی
رده بندی کنگره	: HV ۹۰۷۶/م۷ ج۹ ۱۳۸۸
رده بندی دیویی	: ۳۶۴/۳۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۶۹۶۸۷۰

نام کتاب: جوان و قانون (داستان‌های واقعی از پرونده‌های قضایی ویژه پسران)

صاحب اثر / معاونت برنامه‌ریزی و توسعه قضایی دادگستری کل استان قم

ایده پرداز و مدیر پروژه / فخری ملک محمد

مولفین / فخری ملک محمد، مریم نادریراد، زهرا السادات قرشی

امور چاپ / حسن مقیمی یزدی

طراح گرافیک / محمد حسین همنانیان

تاریخ و نوبت چاپ / بهار هشتاد و هشت اول

شمارگان / ۱۰۰۰ جلد

قیمت / ۴۰۰۰ تومان

شابک / ۹۷۸-۹۶۴-۰۴-۳۲۸۶-۰۰

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است

_____ فهرست مطالب

پیشگفتار / ۷

مقدمه / ۱۱

راهنمای مربی / ۱۵

نزاع‌های دسته جمعی و قتل (خشمی برای ندامت همیشگی) / ۱۹

ضرب و جرح (بهای خشم کودکانه) / ۳۷

آدم‌ربایی و آزار جنسی (رقص شیطان) / ۵۱

مشروبات الکلی (بهار خاکستری) / ۶۵

مواد مخدر (سفیر مرگ) / ۸۵

سخن آخر / ۱۰۳

دوره را یکی از دشوارترین و در عین حال ظریف‌ترین مراحل تربیت به شمار می‌آورند. چیزی که به مشکل تربیتی نوجوان می‌افزاید آسیب‌های اخلاقی است که امروز به دلیل شرایط و فضای خاص فرهنگی و اجتماعی دامنگیر نسل نو شده است و جوامع انسانی به ویژه کشورهای صنعتی غرب را با دشواری‌ها و مشکلات جدی روبرو ساخته است.

۳- دانش‌آموزان الگوپذیری مطلوبی از معلمان خود دارند اگر معلمان الگوهای صحیحی در جهت تطبیق دانش‌آموزان با ارزش‌های جامعه ارائه دهند دانش‌آموزان سعی می‌کنند خود را با قوانین اجتماعی هماهنگ سازند؛ شیوه تدریس از مهارت‌های فنی و حرفه‌ای معلمان محسوب می‌شود که اگر به خوبی انتخاب شود بدون اغراق می‌توان گفت که روش تدریس بزرگترین عامل توفیق معلم است.

۴- موارد فوق ملهم این معنا بوده که مرکز پژوهش معاونت برنامه‌ریزی و توسعه قضائی دادگستری کل استان قم با ایده‌پردازی مناسب مجموعه‌ای از واقعیت‌های اجتماعی را با انتظام بخشی و قالب‌مند نمودن آن به سبک و سیاقی که حاوی قصه، عبرت - هشدار باشد را به رشته تحریر درآورده است. مجموعه حاضر حاصل تلاش و کوشش فکری و ذهنی همکاران محترم در بخش مرکز پژوهش معاونت برنامه‌ریزی و توسعه قضائی سرکار خانم ملک محمد، سرکار خانم نادری‌راد و خانم قرشی می‌باشد. طبیعتاً این تلاش‌ها زمانی به بار خواهد نشست که در اجرای دقیق آن تلاش بیشتری صورت پذیرد.

در پایان از ریاست محترم سازمان آموزش و پرورش استان قم و همکاران ایشان نیز که در پردازش این ایده نقش مثبتی را ایفا نموده‌اند

تشکر و سپاس‌گزاری می‌نمایم و امید است با گسترش تعاملات به ویژه
در اجرای این طرح به موفقیت‌های بهتری دست یابیم.

حمزه خلیلی

رئیس کل دادگستری استان قم

فروردین ماه ۱۳۸۸

پیشگیری از جرم مقوله‌ی بسیار وسیعی است که حوزه‌های فراوانی را در بر می‌گیرد از جمله دستگاه‌های آموزشی و پرورشی، نهادهای فرهنگی، رسانه‌های جمعی و مطبوعات، شهرداری‌ها، سازمان‌های غیردولتی و خیریه و هر یک از این نهادها به نوعی در این مقوله دارای وظائفی هستند و نوع عملکرد آنها در افزایش و یا کاهش جرم تأثیرگذار است؛ به طور مثال در نظام آموزشی کشور، نحوه تعاملات مدرسه، خانواده و پلیس می‌تواند از عوامل بسیار مؤثر، در پیشگیری از جرم باشد. افزایش موارد ترک تحصیل و اخراج از مدرسه از عوامل مؤثر بر افزایش جرائم و بروز رفتارهای مجرمانه در بین نوجوانان و جوانان است.

دانش‌آموزانی که دارای تمایلات شدید بزهکارانه هستند در مدارس ما در اقلیت هستند لکن در مقابل، دانش‌آموزان ساخته شده و با هویت مشخص شخصیتی نیز در اقلیت قرار دارند، گروه بینابین اکثریت دانش‌آموزان را تشکیل می‌دهند که به واسطه وجود خلل‌های عاطفی،

اقتصادی، تربیتی و عقیدتی بستر مناسبی را برای کارکرد هر چه بیشتر دسته اول فراهم کرده‌اند، لذا با اندک رفتارهای نسنجیده از طرف اولیاء مدرسه و خانواده به سمت گروه‌های بزهکار گرایش پیدا می‌کنند. لذا بسیاری از نهادها به ویژه آموزش و پرورش جزء اصلی‌ترین عوامل پیشگیری از وقوع جرم در هر جامعه‌ای به حساب می‌آیند.

در سال‌های اخیر قوه قضاییه به ریاست حضرت آیه الله شاهرودی با رویکردهای نوینی مواجه بوده است. رویکردهایی که مبنا و خاستگاه آن را الزاماً نباید در تکنولوژی‌های نوین و تنوری‌های جهان غرب جستجو کرد بلکه باید آن را طرحی نو از آموزه‌های دینی و نگاه اسلام به بحث جرم و مجازات دانست. از آن جمله جرم‌زدایی، قضا‌زدایی و حبس‌زدایی و در سال‌های اخیر «بهداشت قضایی» است. چنانچه بهداشت قضایی را به مفهوم تبیین و طراحی‌ساز و کارهای لازم در جهت پیشگیری از وقوع جرم بدانیم، می‌بایست به این مقوله که بر اساس اصل ۱۵۶ قانون اساسی که یکی از وظائف قوه قضاییه شمرده شده نگاه ویژه‌ای داشته باشیم؛ به این معنی که به دلیل وسعت این حوزه و ارتباط حلقه‌های آن با دستگاه‌ها و نهادهای دیگر به حلقه‌های اولیه این زنجیر متمرکز شویم. آموزش و اطلاع‌رسانی به منظور آگاه‌سازی جامعه به ویژه آموزش افراد در معرض آسیب و آسیب‌پذیر از حلقه‌های ابتدایی و اصلی مقوله پیشگیری از وقوع جرم محسوب می‌شود و از آن جایی که اولین تمایلات مجرمانه در سنین نوجوانی و جوانی به جهت شرایط خاص سنی و وجود زمینه‌های خلقی خاص در این سنین، بروز می‌نماید و از سوی دیگر تأثیرپذیری و تعلیم و تربیت در این دوران به عنوان

زیرساخت‌های زندگی بزرگسالی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، متولیان امر، مسئول برنامه‌ریزی و اجرای صحیح روش‌های نوین آموزشی در این مقاطع هستند.

آموزش‌هایی که نسل جدید جامعه را بر اساس دانایی محوری و تعقل‌گرایی و ارزیابی عملکرد با تمایلات فطری و عقلانی، در مقابل تهاجمات محیطی و تمایلات مجرمانه واکسینه نماید. در این صورت می‌توانیم ادعا کنیم ارزش‌ها و هنجارها در درون ذهن و باور افراد جامعه خانه گرفته است و رویکرد افراد را تغییر داده است و رفتاری که نمود و تظاهر باور افراد است در همه جا و بدون نیاز به حضور پلیس و ماموران کنترل رسمی و حافظان قوانین و مقررات به صورت خود انگیزه در چارچوب ارزش‌های فرهنگی شکل گرفته است.

در صدد برآمدیم با استفاده از تجربه بدست آمده در دوران خدمت قضایی و سالیان متمادی برخورد با مجرمین و آسیب‌های اجتماعی که قشر نوجوان و جوان جامعه را محصور کرده است با طرح ایده‌ای نو در روش ارایه آموزش مقابله با رفتارهای مجرمانه و با بهره‌گیری از به کارگیری اندیشه و تعقل دانش‌آموزان در تحلیل موضوع، اقدام به تهیه بسته‌های آموزشی در دو گروه ویژه دختران و ویژه پسران نماییم. این تلاش اندک فراخوانی است در جهت جلب‌نظر اندیشمندان، هنرمندان و مربیان و مبلغین برای ایده‌پردازی‌های بهتر در آینده‌ای روشن برای نوجوانان و جوانان کشور.

فخری ملک محمد

معاون برنامه‌ریزی و توسعه قضایی دادگستری کل استان قم